

Budget 2014-2017

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Budgettet kort fortalt	3
3. Hvad bruges pengene til?	5
3.1 De forskellige udgiftstyper	5
3.2 De forskellige udgiftsområder og ydelser	6
3.3 Demografiregulering	7
3.4 Udvikling i serviceudgifter og overførselsudgifter	8
4. Indtægter fra skatter og generelle tilskud	9
4.1 Skatter	10
4.2 Generelle tilskud og udligning	11
5. Finansielle forhold	13
5.1 Likviditet	13
5.2 Lånoptagelse	14
5.3 Renter	15
5.4 Afdrag	16

Bilagssamling på viborg.dk

[Resultatopgørelse](#)

[Anlægsbudget](#)

[Bemærkninger til anlægsbudget](#)

[Takstoversigt](#)

[Budgetforligstekst](#)

[Oversigt over budgetændringer i budgetforliget](#)

[Tabelhæfte med mere detaljerede budgetoplysninger](#)

Mål og Midler på viborg.dk

[Målsætninger, effektmål og budgetforudsætninger](#)

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

1. Indledning

Budgettet giver et overblik over kommunens økonomi de næste fire år.

I **kapitel 2** forklares budgettet kort fortalt. Resultatopførelsen, der gennemgås, viser, hvordan kommunens udgifter og indtægter udvikler sig over de næste fire år, og hvad det betyder for udviklingen i kommunens kassebeholdning.

I **kapitel 3** beskrives, hvad pengene bruges til. Der gives et overblik over, hvordan udgiftsbudgettet fordeler sig på forskellige udgiftsområder, og hvordan serviceudgifterne og overførselsudgifterne udvikler sig.

Budgettets indtægtsside beskrives i **kapitel 4**. Der er en gennemgang af, hvordan indtægterne er fordelt på skatter, generelle tilskud og udligning, og der redegøres for Viborg Kommunes valg af et statsgaranteret udskrivningsgrundlag i 2014.

De finansielle forhold er beskrevet i **kapitel 5**. Det er her uddybet, hvordan budgettet påvirker kommunens likviditet, og der redegøres for udviklingen i lånoptagelse, renter, afdrag og gældsudvikling.

Hvis man vil vide mere om de politiske målsætninger, effektmål og budgetforudsætningerne på de enkelte politikområder, kan det anbefales at læse [Mål og Midler](#) på Viborg.dk.

Der findes også en bilagssamling til budgettet. Bilagssamlingen indeholder bl.a. en takstoversigt, der viser skatteprocenter og brugerbetalte takster i 2014. Bilagssamlingen indeholder en række mere detaljerede økonomioversigter herunder en oversigt over alle anlægsprojekter.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

2. Budgettet kort fortalt

Tabel 1 viser budgettet for 2014-2017 i en resultatopgørelse. Resultatopgørelsen sammenfatter alle kommunens udgifter og indtægter og viser på bundlinjen, hvordan Viborg Kommunes kassebeholdning påvirkes af budgettet.

Resultatet af den ordinære drift viser, hvor stort et driftsoverskud eller -underskud kommunen har til at dække udgifter til anlæg, idet både jordforsyning og forsyningsområdet skal hvile i sig selv set over en årrække. Der er i forbindelse med den nye budgetlov indført krav om, at der skal være overskud på den ordinære drift.

Resultatopgørelsen viser, at der er overskud på den ordinære drift på 234,1 mio. kr. i 2014, 186,7 mio. kr. i 2015, 215,7 mio. kr. i 2016 og 164,6 mio. kr. i 2017. Byrådets målsætning om, at der skal være et overskud på den ordinære drift på minimum 200 mio. kr. er dermed opfyldt i 2014 og 2016 og ikke opfyldt i 2015 og 2017.

Der er under serviceudgifterne indarbejdet en budgetbuffer på 15 mio. kr. i 2014. Formålet med budgetbufferen er at minimere risikoen for sanktioner fra Staten ved overskridelse af det aftalte budgetniveau i økonomiaftalen. Overskridelse af det aftalte niveau kan fx ske, hvis der i 2014 forbruges overskud, der er opsparet fra tidligere år.

Tabel 1. Resultatopgørelse over budget 2014-2017

Mio . kr	Regnskab 2012	Oprindelig budget 2013	Forventet regnskab 2013	Budget 2014	Budgetoverslag 2015	Budgetoverslag 2016	Budgetoverslag 2017
Resultatopgørelse							
Skatter og generelle tilskud	-5.099,5	-5.367,5	-5.309,4	-5.427,3	-5.492,0	-5.610,5	-5.696,0
Serviceudgifter	3.709,4	3.878,6	3.824,1	3.867,6	3.854,9	3.841,9	3.845,2
Overførselsudgifter	1.205,9	1.261,6	1.237,4	1.302,9	1.343,3	1.359,7	1.396,0
Pris- og lønstigninger (drift)					82,0	165,7	261,2
Renter	46,0	27,9	17,6	22,7	25,2	27,5	29,1
Resultat af ordinær drift	-138,2	-199,4	-230,4	-234,1	-186,7	-215,7	-164,6
Anlægsudgifter	147,3	141,9	137,8	218,3	203,7	232,1	170,8
Ældreboliger (anlægsudgifter)	52,8	12,3	28,4	25,4	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning	-6,4	1,8	-11,8	-9,2	15,8	-8,3	-1,7
Pris- og lønstigninger (anlæg)					3,2	6,9	7,6
Resultat skattefinansieret område	55,5	-43,4	-76,0	0,4	36,1	15,0	12,2
Forsyningsområdet	1,0	-0,9	9,0	2,5	10,1	7,7	-0,4
Resultat før låntagning	56,5	-44,3	-67,0	2,9	46,2	22,6	11,8
Likviditet							
Likvide aktiver primo	-61,5	44,2	44,2	112,8	180,3	92,1	22,9
Resultat før låntagning	-56,5	44,3	67,0	-2,9	-46,2	-22,6	-11,8
Lånoptagelse	78,9	148,9	118,5	123,3	30,1	27,5	28,5
Afdrag på lån	-29,7	-68,5	-61,8	-64,2	-68,8	-71,2	-73,0
Øvrige finansforskydninger	113,0	-56,8	-55,1	11,3	-3,3	-2,9	-4,8
Likvide aktiver ultimo	44,2	112,0	112,8	180,3	92,1	22,9	-38,2
Likvide aktiver gennemsnit	217,5	190,0	260,0	365,0	365,0	295,0	240,0

Note: Regnskab 2012, budget 2013 og forventet regnskab 2013 er i løbende priser.

I budget 2014-2017 er udgifter i 2014-priser, mens indtægter er i løbende priser.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

Serviceudgifterne udgør 3.867,6 mio. kr. i 2014, hvilket er 0,7 mio. kr. over Viborg Kommunes andel af servicerammen på landsplan. Kommunernes samlede serviceudgifter overholder imidlertid det aftalte budgetniveau i 2014.

Overførselsudgifterne udgør 1.302,9 mio. kr. i 2014, og de er budgetteret på baggrund af ny lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen og forventet regnskab pr. 30. juni 2013. Der redegøres i afsnit 3.4 for udviklingen i kommunens serviceudgifter og anlægsudgifter.

Anlægsudgifterne er indarbejdet på grundlag af budgetoverslagsårene 2014, 2015 og 2016 i budget 2013-2016 samt de nye initiativer, som er en del af budgetforliget. Nettoudgiften til skattefinansieret anlæg er 218,3 mio. kr. i 2014, 203,7 mio. kr. i 2015, 232,1 mio. kr. i 2016 og 170,8 mio. kr. i 2017. Dermed opfyldes Byrådets målsætning om et anlægsniveau på 200 mio. kr. i de første tre år af budgetperioden.

Lånoptagelsen er forholdsvis høj i 2014, idet der udover den ordinære låneadgang er indarbejdet yderligere lånoptagelse på 68,4 mio. kr.

i 2014 på baggrund af de lånedispensationer, som Viborg Kommune har fået i henhold til afsatte puljer i økonomiaftalen.

Budgetforslaget har en positiv virkning for likviditeten i 2014, idet den *faktiske* likviditet stiger fra 112,8 mio. kr. ultimo 2013 til 180,3 mio. kr. ultimo 2014. Den *gennemsnitlige* likviditet stiger til 365,0 mio. kr. ultimo 2014 og 2015, hvorefter den er faldende i 2016 til 2017. Byrådets målsætning om en gennemsnitlig likviditet på mindst 200 mio. kr. er opfyldt i hele budgetperioden. Den såkaldte kassekreditregel kræver, at den gennemsnitlige likviditet på ethvert tidspunkt er positiv, hvilket er opfyldt.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

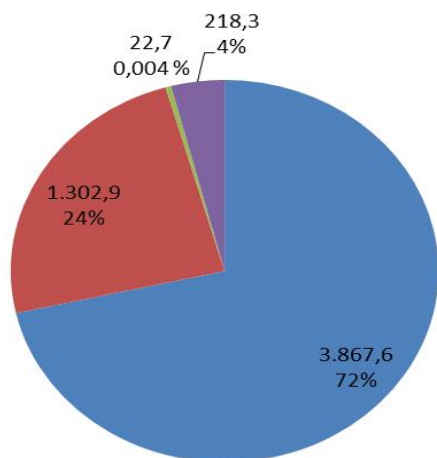
3. Hvad bruges pengene til?

I dette kapitel gives et overblik over, hvad budgettet bruges til, hvor meget budgettet er reguleret på baggrund af den demografiske udvikling og hvordan serviceudgifterne og overførselsudgifterne udvikler sig.

3.1 De forskellige udgiftstyper

Viborg Kommunes skattefinansierede nettoudgifter er 5,4 mia. kr. i 2014. Figur 1 nedenfor viser de skattefinansierede nettoudgifter fordelt på udgiftstyper.

Figur 1. Skattefinansierede nettoudgifter i 2014 (i mio. kr. og procent)

■ Serviceudgifter ■ Overførselsudgifter
■ Renter ■ Anlægsudgifter

Serviceudgifter

Serviceudgifterne udgør 3,9 mia. kr. svarende 72 procent af de skattefinansierede nettoudgifter. Serviceudgifterne omfatter serviceydelser som fx dagtilbud, skoler, ældrepleje, sociale tilbud til børn og voksne, kultur, veje og trafik samt administration.

Et af de vigtigste elementer i de årlige økonomiaftaler mellem Regeringen og KL vedrører størrelsen af serviceudgifterne set under ét for alle kommuner - den såkaldte serviceramme. Overholdelsen af servicerammen har de seneste år været underlagt sanktioner, så kommunernes bloktilskud for det kommende år reduceres, hvis den aftalte serviceramme overskrides for kommunerne under ét.

I økonomiaftalen for 2014 er aftalt et betinget balancetilskud på 3 mia. kr. For Viborg Kommune svarer det til 50,4 mio. kr. Hvis de kommunale budgetter holder sig indenfor den aftalte serviceramme, bliver det betingede balancetilskud udbetalt i første kvartal 2014.

Viborg Kommunes budget 2014 ligger 0,7 mio. kr. over kommunens tekniske andel af servicerammen, som den opgøres af KL. Men samlet set overholder kommunerne servicerammen i budget 2014.

Der er ligeledes sanktion fra Staten, hvis kommunerne overskrider den aftalte ramme for serviceudgifterne i regnskabet. En eventuel

modregning ved overskridelse af de aftalte rammer fordeles med 60 procent i de kommuner, som har overskredet deres budgetter, og 40 procent kollektivt i samtlige kommuners bloktilskud. Der er derfor i den løbende budgetopfølgning et særskilt fokus på, om serviceudgifterne ligger inden for budgettet. KL følger desuden op på kommunernes samlede overholdelse af servicerammen.

Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne udgør 1,3 mia. kr. svarende til 24 procent af de skattefinansierede nettoudgifter. De omfatter overførselsindkomster som fx førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, aktivering, dagpenge, revalidering og udgifter til diverse arbejdsmarkedsforanstaltninger.

I modsætning til serviceudgifterne budgetteres overførselsudgifterne ikke inden for en fast budgetramme men i stedet på baggrund af den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen. Via budgetgarantiordningen kompenseres kommunerne under ét for ændringer i udgifterne på de konjunkturfølsomme områder. Kompensationen sker ved, at det kommunale bloktilskud årligt reguleres i forhold til ændringen i udgifterne på landsplan. Ved et eventuelt fald i udgifterne nedsættes bloktilskuddet tilsvarende.

På trods af budgetgarantien kan udgiftsændringer på de budgetgaranterede områder have en betydelig virkning på kommunens øko-

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

nomi. Dette kan ske, hvis udgiftsudviklingen i Viborg Kommune afviger væsentligt fra udviklingen på landsplan.

Anlægsudgifter

Anlægsudgifterne udgør 218,3 mio. kr. i 2014 svarende til fire procent af de skattefinansierede nettoudgifter.

De skattefinansierede anlægsudgifter omfatter bl.a. investeringer til opførelse af nye institutioner, anlæg af veje og anden infrastruktur samt større renoveringer. Byrådet har en målsætning om, at der årligt anvendes 200 mio. kr. til disse formål.

Udover de skattefinansierede anlægsudgifter, er der anlægsudgifter til ældreboliger, jordforsyning og forsyningsområdet.

Anlægsudgifter til ældreboliger udgør 25,4 mio. kr. i 2014. Ældreboligerne opføres under almenboligloven, og de finansieres i sidste ende af lejerne. Den kommunale nettoudgift er alene et grundkapitalindskud på 10 procent.

Jordforsyningen giver en nettoindtægt på 9,2 mio. kr. i 2014. Udgifter til jordforsyningen omfatter køb af jord og byggemodning. Udgifterne finansieres via indtægter fra salg af jord og grunde, og jordforsyningsområdet skal hvile i sig selv set over en årrække.

I Viborg Kommune består forsyningsområdet kun af Revas dvs. affaldsområdet, idet levering af varme og vand og afledning af spildevand

drives af Energi Viborg A/S. Revas har i budget 2014 anlægsudgifter på 13,4 mio. kr.

I [anlægsbudgettet for 2014-2017](#) ses en oversigt og samtlige anlægsprojekter opdelt på udvalg og politikområder.

Renteudgifter

Renteudgifterne udgør 22,7 mio. kr. i 2014 svarende til 0,004 procent af de skattefinansierede nettoudgifter.

Renteudgifterne omfatter nettoudgiften vedr. kommunens indeståender og lån. Kommunernes låneadgang er begrænset til enkelte specifikke anlægsudgifter. Kommunerne kan således ikke låne til driftsudgifter. I tillæg til den almindelige låneadgang afsættes der ofte lånepuljer i forbindelse med økonomiaftalen mellem Regeringen og KL. Typisk er disse lånepuljer målrettet bestemte sektorområder.

Kommunens lånoptagelse, afdrag, renter og gældsudvikling er nærmere beskrevet i kapitel 5.

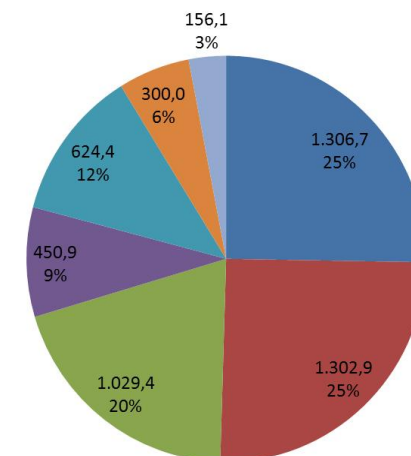
3.2 De forskellige udgiftsområder og ydelser

I nedenstående figur vises kommunens driftsudgifter, der omfatter serviceudgifter og overførselsudgifter, fordelt på forskellige udgiftsområder.

Figuren viser, at 70 procent af driftsbudgettet udgøres af børn- og ungeområdet, overfør-

selsudgifter og ældre- og sundhedsområdet. De sidste 30 procent af budgettet udgøres af socialområdet, kulturområdet, administration og øvrige områder.

Figur 2. Nettodriftsudgifter fordelt på udgiftsområder (budget 2014 i mio. kr.)

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

I tabellen til højre vises gives eksempler på, hvor mange borgere og ydelser, der budgetteres med i 2014 sammenlignet med regnskab 2012 og budget 2013. Budgettets pris- og mængdeforudsætninger på de enkelte politik-områder kan ses af [Mål og Midler](#) på viborg.dk.

3.3 Demografiregulering

Budgettet reguleres på dagtilbud, skoler og ældreområdet i forhold til den demografiske udvikling. Den beløbsmæssige demografiregulering foretages efter principperne, som Byrådet vedtog i forbindelse med budget 2012-2015. Negative demografireguleringer er således indarbejdet i automatisk i budgettet med henblik på at skabe råderum for Byrådets tværgående prioritering. Positive demografireguleringer er ikke indarbejdet i automatisk i budgettet, men indgået i de politiske forhandlinger. Der er i budget 2014 til 2017 indarbejdet følgende beløb i budgettet:

Tablet 3. Demografiregulering

1.000 kr., 2014-pl	2014	2015	2016	2017
Dagtilbud	-5.965	-9.060	-14.002	-15.840
Skoler	5.912	5.912	5.912	5.912
Ældre	10.021	20.151	30.227	41.150
I alt	9.968	17.003	22.137	31.222

Dagtilbudsområdets budget er reduceret med 6,0 mio. kr. 2014 stigende til 15,8 mio. kr. i 2017, som følge af at der er færre børn i dagtilbud.

Tablet 2. Antal borgere og ydelser på udvalgte fagområder

Antal	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Børn i dagpleje	1.439	1.477	1.294
Børn i kommunal vuggestue og børnehave	4.642	4.484	4.477
Børn i private daginstitutioner	424	437	461
Ældreboliger	640	640	640
Fripædagogboliger	89	89	123
Personlig pleje, visiterede timer	374.567	360.620	360.620
Praktisk hjælp, visiterede timer	31.251	29.962	29.962
Sygedagpengemodtagere	1.126	1.164	1.076
Passiv kontanthjælp	1.299	1.124	1.610
Aktiverede kontanthjælpsmodtagere og løntilskud	822	771	544
Forsikrede ledige	1.605	1.544	1.354

Skoleområdet budget er forøget med 5,9 mio. kr. i 2014-2017 som følge af, at der er flere elever i 2014. Der er ikke indarbejdet budget til yderligere stigning i elevtallet i 2015 til 2017.

Ældreområdet budget er forøget med 10,0 mio. kr. i 2014-17, som følge af, at der bliver flere ældre. Der er afsat en pulje under Økonomiudvalget på 10,1 mio. kr. i 2015, 20,2 mio. kr. i 2016 og 31,1 mio. kr. i 2017 vedr. yderligere stigning i antallet af ældre i overslagsårene.

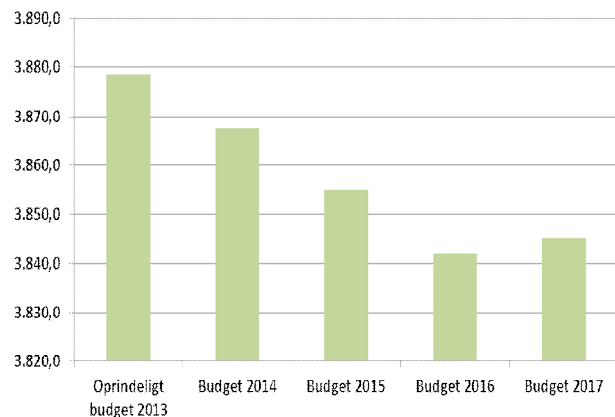
Med budgetforliget er det aftalt, at der til den kommende budgetlægning for budget 2015-2018 udarbejdes forslag til nye demografireguleringer.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

3.4 Udvikling i serviceudgifter og overførselsudgifter

I dette afsnit vises udviklingen i kommunens serviceudgifter og overførselsudgifter fra budget 2013 til budget 2014-2017.

Figur 3. Serviceudgifter (netto, mio. kr., 2014-p/l)

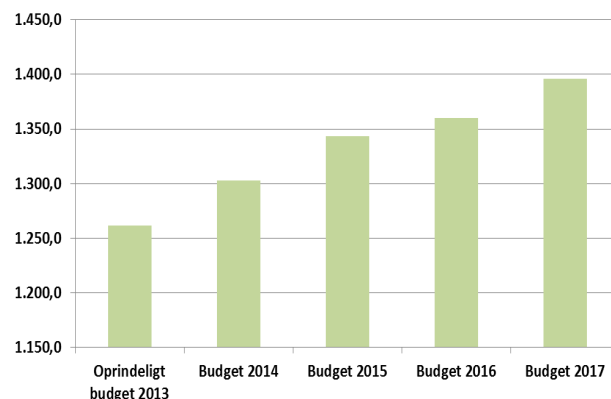

Figur 3 viser, at serviceudgifterne er faldende fra 3.878,6 mio. kr. i oprindeligt budget 2013 til 3.867,6 mio. kr. i budget 2014 svarende til et fald på -0,3 procent.

I løbet af budgetperioden falder serviceudgifterne yderligere til 3.845,2 mio. kr. i 2017 svarende til et fald på -0,9 procent i forhold til budget 2013. Faldet i serviceudgifterne skyldes primært følgende forhold:

- Lov- og cirkulærepragrammet reducerer bloktilskuddet med -6,1 mio. kr. i 2014 stigende til -7,1 mio. kr. i 2017.
- Moderniseringsaftalen reducerer serviceudgifterne med -13,4 mio. kr. i 2014 stigende til -18,3 mio. kr. i 2017.
- Endelig er den budgetbuffer, som er indlagt i budgettet for serviceudgifterne, reduceret fra 25 mio. kr. i 2013 til 15 mio. kr. i 2014.

Figur 4. Overførselsudgifter (netto, 2014-p/l)

Figur 4 viser, at overførselsudgifterne er stigende fra 1.261,6 mio. kr. i 2013 til 1.396,0 mio. kr. i 2017 svarende til en stigning på 10,7 procent.

Stigningen vedrører primært udgifter til førtidspension og revalidering.

- Udgifter til førtidspensioner stiger med 95,1 mio. kr. fra 2013 til 2017 som følge af omlægningen af statsrefusion fra 100 procent statsrefusion til 35 procent statsrefusion for alle nykendte førtidspensioner efter 1. januar 1992.
- Udgifter til revalidering stiger med 34,7 mio. kr. fra 2013 til 2017 pga. udgifter til ressourceforløb, der ikke var med i det oprindelige budget 2013. Både førtidspension og revalidering er omfattet af budgetgarantien, hvilket betyder, at Viborg Kommune kompenseres for de stigende udgifter via bloktilskuddet.

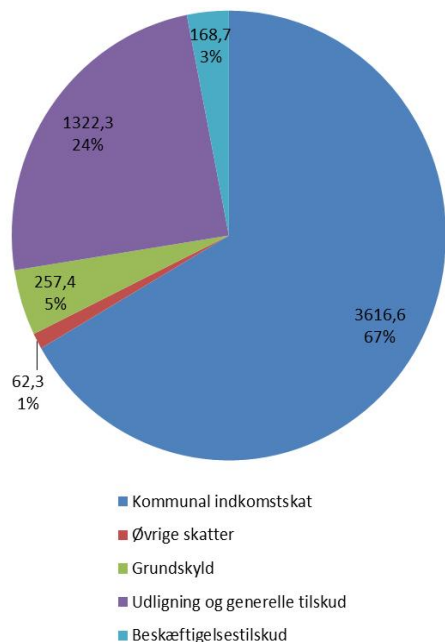
Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

4. Skatter og generelle tilskud

I dette afsnit gives en beskrivelse af kommunens indtægter fra skatter, tilskud og udligning, og der redegøres for Viborg Kommunes valg af statsgaranti i 2014.

Størstedelen af kommunens indtægter kommer fra den kommunale indkomstskat, jf. figur 5. Kommunen modtager også betydelige tilskud fra staten gennem udligning og generelle tilskud og beskæftigelsestilskuddet, der skal dække udgifter til forsikrede ledige. Øvrige skatter omfatter dækningsafgift for offentlige ejendomme og selskabsskat.

Figur 5. Indtægter fra skatter og generelle tilskud i 2014 (mio. kr.)

Skatter, afgifter og takster

Ved Byrådets 2. behandling den 10. oktober 2013 blev de kommunale skatter og afgifter for 2014 besluttet:

Udskrivningsprocent: 25,8 procent
 Grundskyldspromille: 24,6 promille
 Dækningsafgift offentlige ejendomme: 8,75 promille

Statsgaranti vs. selvbudgettering

Kommunen har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Vælges statsgarantien er indkomstskatten og udligningsbeløb i 2014 lagt fast, og der sker ingen efterregulering. Vælger kommunen derimod at budgettere ud fra eget skøn (selvbudgettering), vil der i 2017 ske efterregulering på baggrund af den faktiske udvikling i 2014. Byrådet besluttede ved 2. behandling af budget 2014-2017 det statsgaranterede grundlag.

I tabel 3 nedenfor vises væksten i udskrivningsgrundlaget fra 2008 til 2014. Da den økonomiske krise havde sit højdepunkt fra 2008 til 2009, var væksten i udskrivningsgrundlaget negativ. Væksten i udskrivningsgrundlaget fra 2009 til 2010 afspejler, at økonomien langsomt var på vej tilbage på vækstsporet. Dog

var der en forventning om større vækstrate fra 2010 til 2011 end tilfældet blev. I sommeren

2012 blev den forventede vækst i udskrivningsgrundlaget fra 2010 til 2011 skønnet af KL til 3,7 procentpoint på landsplan – men opgjort 2011 viser en vækst på kun 2,5 procentpoint på landsplan – og kun 1,7 procentpoint for Viborg Kommune.

Det opgjorte skattegrundlag viser, at Viborg Kommune i perioden 2008 til 2011 har haft en vækstrate, som ligger betydeligt under landsgennemsnittet. I denne periode valgte Viborg Kommune statsgaranti.

Tabel 4. Udskrivningsgrundlaget 2008-2014

	Endelig opgjort			KL prognose		
	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012*	2012-2013*	2013-2014*
Vækst i procent						
Viborg Kommune	-1,8	8,5	1,7	3,3	5,4	3,0
Landsplan	-1,1	8,6	2,5	3,3	5,4	3,0

* baseret på KL's vækstskøn pr. august 2013

Prognosen for udviklingen i udskrivningsgrundlaget fra 2011 til 2012 er siden sommeren 2012 først blevet nedjusteret ved udmeldingen af statsgarantien i juni 2013, og siden opjusteret ved den seneste Økonomiske Redegørelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, august 2013. KL valgte at følge ministeriets skøn. Nedjusteringen skyldes en lavere økonomisk vækst end forventet i sommeren 2012. Opjusteringen i august 2013 skyldes nogle skatte-

tekniske forskydninger af skattefradragene på pensionsordninger mellem 2012 og 2013. Samlet set efterlader det dog det forventede

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

skattegrundlaget i 2014 nogenlunde uændret i forhold til beregningerne i forsommeren 2013 – og dermed ikke den store effekt på valget mellem selvbudgettering eller statsgaranti.

Overordnet er forventningen hos regeringen, Nationalbanken og Det økonomiske Råd, at dansk økonomi vil vende positivt inden for 1-2 år. Tidspunktet for et økonomisk opsving afhænger bl.a. af den hjemmelige efterspørgsel og af den internationale udvikling på eksportmarkederne, samt gældsudviklingen i de syd-europæiske lande.

Viborg Kommunes vækst kan afvige fra landsudviklingen som følge af lokale strukturforskel-le i indkomstudvikling og fradragskomponenter mv. Skattegrundlaget for 2012 er ikke endeligt opgjort endnu, men de foreløbige tal peger på, at Viborg Kommune ligger ca. 0,4 procentpoint under landsgennemsnittet. Endvidere viser de foreløbige beregninger på skatter, tilskud og udligning for 2014, at Viborg Kommune ligger tæt op af den udmeldte statsgaranti for 2014. Disse forhold underbygger valget af statsgaranti for budget 2014.

4.1 Skatter

Nedenstående tabel viser de budgetterede skatteindtægter for 2014-2017:

Tabel 5. Skatter i basisbudget 2014-17

(mio. kr., løbende)	2014	2015	2016	2017
Indkomstskat	-3.616,6	-3.764,7	-3.841,0	-3.908,7
Selskabsskat	-39,3	-43,0	-44,3	-45,0
Grundskyld	-257,4	-270,3	-282,4	-295,3
Dækningsafgift	-23,0	-23,7	-24,4	-24,4
Skatter i alt	-3.936,3	4.101,7	-4.192,1	-4.273,3

Negative beløb angiver indtægter

Der er i 2014 budgetteret med skatteindtægter for i alt 3.936,3 mio. kr.

Langt den største del af skatterne vedrører den kommunale indkomstskat. Indkomstskatten i budget 2014 på 3.616,6 mio. kr. er baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets beregning af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2014. Statsgarantien for 2014 er en fremskrivning af det opgjorte udskrivningsgrundlag for 2011 med 11,4 procent. Endvidere er overslagsårene 2015-17 fremskrevet med KL's skøn for udviklingen i udskrivningsgrundlaget.

Det er provenuet fra selskabsskat vedrørende indkomståret 2011, der efter viderefordeling og udligning afregnes til kommunerne i budget 2014.

Fra 2014 sænkes selskabsskatten gradvis til 22 procent i 2016. Nedsættelsen af selskabsskatten får dog først virkning på det kommunale provenu fra 2017. Provenuvurderingen for 2015-17 er baseret på KL's skøn samt egen vurdering. En af usikkerhedsfaktorerne er afregninger fra tidligere år, som har udgjort en større og større andel af provenuet.

Viborg kommune får i budget 2014 grundskyld af de skattepligtige grundværdier for ejerboliger opgjort pr. 1. november 2011.

Med skattereformen fra 2012 har Folketinget besluttet at afskaffe muligheden for nye fradrag for forbedringer fra 2013. Kommunerne opnår en provenueæssig gevinst i takt med at eksisterende fradragsordninger udløber.

Vurderingsmyndigheden (SKAT) har dog fortsat en del uafsluttede sager vedrørende fradrag for forbedringer. Dette forhold gør, at skønnet for ejendomsskatten 2014-2017 er behæftet med usikkerhed.

Det forventes for perioden 2015-17, at grundværdierne stiger med ca. 4,5 procent om året.

Dækningsafgiften vedrører offentlige ejendomme – ikke forretningsejendomme.

I årene 2014-17 er der ingen efterregulering af skatter og udligning, idet Viborg Kommune i perioden 2011-2014 har valgt statsgaranti. Der indgår i økonomiaftalen for 2014 en forudsætning om, at den kommunale skatteudskrivning samlet set er uændret i forhold til 2013.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

4.2 Generelle tilskud og udligning

Tilskud og udligning giver en samlet indtægt på 1.491 mio. kr. i 2014.

Nedenstående tabel viser de budgetterede skuds- og udligningsbeløb for 2014, samt overslagsårerne 2015-2017.

For 2014 er udlignings- og generelle tilskudsbeløb statsgarantien for 2014.

Bloktilskud til kommuner

Staten yder et generelt tilskud (bloktilskud) til kommunerne, hvoraf størsteparten går til landsudligningen (generel udligning) og til kommuner med højt strukturelt underskud. Resten fordeles til kommunerne efter indbyggertal og benævnes statstilskud til kommuner.

Bloktilskuddet er et generelt tilskud og er ikke øremærket bestemte formål. Bloktilskuddets størrelse er bl.a. afhængig af fastsættelsen af pris- og lønskøn, reguleringer for mer/mindreopgaver i kommunerne samt fastlæggelsen af budgetgarantien.

Bloktilskuddet aftales hvert år i forbindelse med økonomiaftalen og er for 2014 på 71,4 mia. kr. for hele landet under et. Forvaltningen har, ligesom sidste år vurderet, at KL's skøn er sat lavt og har derfor indarbejdet 16,8 mio. kr. i hvert af overslagsårerne 2015-2017. Det er selvfølgelig behæftet med usikkerhed, men erfaringen er, at kommunerne i de årlige økonomiforhandlinger har fået tilført ekstra penge. I den anden retning trækker en formodning om, at tilskuddet til implementering af skolereformen er for højt. Det i budget 2015-2017 indlagte tilskud til skolereformen er en prognose udarbejdet af KL. Se nedenstående afsnit 5.4.

Betinget balancetilskud

I økonomiaftalen for 2014 er aftalt et betinget balancetilskud på 3 mia. kr.. For Viborg Kommune svarer det til 50,4 mio. kr.

Hvis de kommunale budgetter holder sig indenfor den aftalte serviceramme, bliver det betingede balancetilskud udbetalt i første kvartal 2014.

Tabel 6. Generelle tilskud og udligning i basisbudget 2014-17

(mio. kr., løbende priser)	2014	2015	2016	2017
Udligning, generelt	-922,1	-887,5	-889,6	-917,0
Udligningstilskud, kommuner med højt strukturelt underskud	-64,0	-62,9	-74,8	-86,8
Statstilskud til kommuner	-253,5	-147,6	-155,7	-141,9
- herunder eget indlagt skøn		-16,8	-16,8	-16,8
Betinget balancetilskud	-50,4	-67,4	-67,4	-67,6
Udligning og generelle tilskud i alt	-1.290,0	-1.165,4	-1.187,5	-1.213,3
Tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner	0,0	0,0	0,0	0,0
Det særlige ældretilskud, ordning fra 2002	-11,3	-11,5	-11,6	-11,8
Det særlige ældretilskud, ordning fra 2007	-15,1	-15,3	-15,6	-15,9
Tilskud til bedre dagtilbud	-9,3	-9,4	-9,6	-9,7
Tilskud skolereformen	-16,5	-38,4	-43,8	-21,9
Særlige tilskud i alt	-52,2	-74,6	-80,6	-59,3
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	29,5	30,2	30,8	31,4
Beskæftigelsestilskud	-168,7	-168,7	-168,7	-168,7
Udligning af selskabsskatten	-21,3	-23,6	-24,3	-24,8
Udviklingsbidrag til Region Midt	11,7	11,8	11,9	12,0
Tilskud og udligning i alt	-1.491,0	-1.390,3	-1.418,4	-1.422,7

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

Kvalitetsfondsmidler

Der udmøntes i alt 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden til kommunerne i 2014. I stedet for et tilskud (som tilfældet var i de foregående år) bliver kvalitetsfondsmidlerne nu en del af bloktilskuddet til kommunerne. Dermed tildeles disse midler til kommunerne uden at være bundet til et bestemt formål. Endvidere ophæves dels de hidtidige krav om medfinansiering (50 %), dels kravene om deponering af uforbrugte midler, der ophæves med virkning fra 1. januar 2014.

Folkeskolereformen

Med økonomiaftalen 2014 skabes grundlag for, at kommunerne kan komme i gang med folkeskolereformen fra skoleåret 2014-15. Følgende tilskud og puljer indgår i finansieringen af skolereformen i kommunerne:

- Bloktilskuddet forøges med 204 mio. kr. i 2014 og 407 mio. kr. i efterfølgende år til finansiering af skolereformen.
- Et særligt tilskud på 600 mio. kr. over tre skoleår fra 2014 til 2017 (i alt 1,8 mia. kr.), som fordeles, så de kommuner, der har de største udfordringer, tilgodeses mest.
- Pulje på 700 mio. kr. i perioden 2014-2020 til sikring af fuld kompetencedækning.

Sundhed

Med økonomiaftalen for 2014 er regeringen og KL enige om at styrke kommunernes forebyg-

gende og sundhedsfremmende indsats med 300 mio. kr., som indgår i kommunernes bloktilskud (Viborg Kommunes andel udgør ca. 5 mio. kr.). Indsatsen har fokus på den patientrettede forebyggelse herunder forebyggelse af u hensigtsmæssige indlæggelser. Anvendelsen af midlerne drøftes i regi af sundhedsaftalerne.

Af økonomiaftalen fremgår det, at kommunerne tildeles yderligere 299,4 mio. kr. til den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet pga. øget aktivitet. Viborg Kommunes andel på 5 mio. kr. er indarbejdet i sundhedsområdet udgiftsbudget, som en teknisk korrektion i basisbudgettet.

Endvidere fremgår det af økonomiaftalen, at der i regeringens sundhedsudspil udmøntes yderligere 328 mio. kr. i perioden 2014 til 2017 til den kommunale sundhedsindsats. Midlerne udmøntes formentligt som puljer, og det er endnu uafklaret, om der udmøntes midler i 2014.

Beskæftigelsestilskud

Kommunerne overtog pr. 1. januar 2010 udgifterne til dagpenge samt aktivering af forsikrede ledige. En del af disse udgifter dækkes af refusion, mens kommunernes nettoudgifter finansieres af et beskæftigelsestilskud til hver enkelt kommune.

Viborg Kommunes beskæftigelsestilskud er i 2014 budgetteret til 168,7 mio. kr., hvilket skal ses i lyset af udgifter til forsikrede ledige på 195,3 mio. kr. For overslagsårene 2015-17 er ligeledes budgetteret med et tilskud på 168,7 mio. kr..

Der foretages både en midtvejsregulering og efterregulering af beskæftigelsestilskuddet på baggrund af den faktiske udvikling i antal ledige. Midtvejs- og efterreguleringerne kan udgøre ganske store beløb, og de er meget vanskelige af skønne over, da relativ små udsving i arbejdsløshedsprocenterne i de enkelte kommuner kan resultere i store beløbsmæssige reguleringer. På grund af den store usikkerhed er der ikke indregnet midtvejs- eller efterreguleringer i basisbudgettet.

Udligning af selskabsskatten

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligningsordning, hvor 50 procent af forskellen mellem kommunens provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes.

Selskabsskatten har været nedadgående for Viborg Kommune, hvilket resulterer i en stigning i udligningstilskuddet. Udligningstilskuddet udgør 21,3 mio. kr. i 2014.

Viborg Kommunes budget 2014 - 2017

5. Finansielle forhold

I kapitel 5 redegøres for de finansielle forhold i budget 2014-2017 herunder udviklingen i likviditet, lånoptagelse, renter, afdrag og gældsudvikling.

5.1 Likviditet

Den faktiske likviditet er den beholdning af likvide aktiver, som fremgår (forventes af fremgå) af årsregnskabet for det pågældende regnskabsår, dvs. den aktuelle kassebeholdning pr. 31. december.

Budgetforslaget har en positiv virkning for likviditeten i 2014, idet den *faktiske* likviditet stiger fra 112,8 mio. kr. ultimo 2013 til 180,3 mio. kr. ultimo 2014. Den *gennemsnitlige* likviditet stiger til 365,0 mio. kr. ultimo 2014 og 2015, hvorefter den er faldende i 2016 til 2017.

Den faktiske likviditet er i årsregnskaberne kraftigt påvirket af mere eller mindre tilfældige tidsforskydninger henover årsskiftet. Det vigtigste likviditetsmål er derfor den gennemsnitlige likviditet, der opgøres som gennemsnittet for de seneste 365 dage.

Det lovgivningsmæssige likviditetskrav til kommunerne (den såkaldte kassekreditregel) baserer sig på den gennemsnitlige likviditet, og det samme gør Byrådets målsætning for likviditeten. Efter kassekreditreglen skal den gennemsnitlige likviditet være positiv, og Byrådets målsætning er, at den skal udgøre mindst 200 mio. kr.

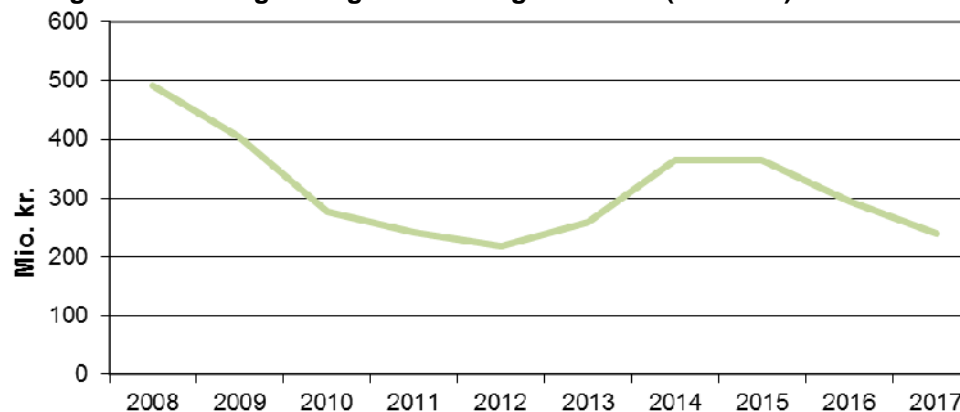
Tabel 7. Opgørelse af likvide aktiver i budget 2014 til 2017

Mio. kr	Regnskab 2012	Oprindeligt budget 2013	Forventet regnskab 2013	Budget 2014	Budgetoverslag 2015	Budgetoverslag 2016	Budgetoverslag 2017
Likviditet							
Likvide aktiver primo	-61,5	44,2	44,2	112,8	180,3	92,1	22,9
Resultat før låntagning	-56,5	44,3	67,0	-2,9	-46,2	-22,6	-11,8
Lånoptagelse	78,9	148,9	118,5	123,3	30,1	27,5	28,5
Afdrag på lån	-29,7	-68,5	-61,8	-64,2	-68,8	-71,2	-73,0
Øvrige finansforskydninger	113,0	-56,8	-55,1	11,3	-3,3	-2,9	-4,8
Likvide aktiver ultimo	44,2	112,0	112,8	180,3	92,1	22,9	-38,2
Likvide aktiver gennemsnit	217,5	190,0	260,0	365,0	365,0	295,0	240,0

Udviklingen i den gennemsnitlige kassebeholdning ses af figuren til nedenfor. Figuren viser, at den gennemsnitlige kassebeholdning har været faldende fra 492,7 mio. kr. i 2008 til 217,5 mio. kr. i 2012. Den *gennemsnitlige* likviditet forøges i budgettet til 365,0 mio. kr. i 2014 og 2015, hvorefter den falder i overslagsårerne 2016 og 2017.

I budgetperioden 2014 til 2017 er der begrænset udsving i øvrige finansforskydninger. Øvrige finansforskydninger omfatter bl.a. indskud i Landsbyggefonden til opførelse af ældreboliger under almenboligloven.

Figur 6. Udvikling i den gennemsnitlige likviditet (i mio. kr.)

Viborg Kommunes basisbudget 2013 - 2016

5.2 Lånoptagelse

Viborg Kommunes låneramme for 2014-2017 er opgjort på grundlag af de budgetterede anlægsudgifter på de låneberettigede områder.

Den største post i lånerammen vedrører udgifter til jordkøb under jordforsyningen, idet der kan optages lån på 85 procent af den del af jordkøbet, der er landbrugsjord, gartneri, frugtplantager og planteskoler.

Den forventede lånoptagelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 8. Lånoptagelse i 2014-2017

(i mio. kr.)	2014	2015	2016	2017
Jordforsyning	18,4	16,6	14	15
Byfornyelse	8,5	8,5	8,5	8,5
Energibesparende foranstaltninger	5	5	5	5
Ejendomsskattelån	3	3	3	3
Ordinær låneramme i alt	34,9	33,1	30,5	31,5
Lån optaget af selvejende haller mv.	-3	-3	-3	-3
Lånedispensationer	68,4			
Ældreboliger	23			
Lånoptagelse i alt	123,3	30,1	27,5	28,5

Tabellen viser, at der budgetteres med en samlet lånoptagelse på 123,3 mio. kr. i 2014. Der forventes låneberettigede udgifter på 34,9

mio. kr., og samtidig forventes der optaget lån i selvejende haller mv. på 3,0 mio. kr., som påvirker kommunens samlede låneramme i nedadgående retning. Lånedispensationer bidrager med yderligere 68,4 mio. kr. til den forventede lånoptagelse i 2014.

Lånedispensationer og tilskud

I lighed med tidligere år indeholder økonomiaftalen nogle lånepuljer og tilskudspuljer, som kommunerne kan søge.

Nedenstående tabel viser, at Viborg Kommune i 2014 har fået lånetilsagn om i alt 68,4 mio. kr. Viborg Kommune modtager ikke tilskud i 2014 fra særlige tilskudspuljer.

Tabel 9. Tilsagn om lån og tilskud i 2014

(i mio. kr.)	Puljens størrelse	Tilsagn fra ØIM
Lånepulje for anlægsprojekter på kvalitetsfundsområderne	650	23,2
Lånepulje for anlægsprojekter på det ordinære område	200	12,3
Lånepulje til kommuner med lav likviditet	500	27,5
Lånepulje til investeringer med effektiviseringspotentiale	200	5,4
Tilskudspulje for særligt vanskeligt stillede kommuner	400	0

Viborg Kommunes basisbudget 2013 - 2016

5.3 Renter

Renteudgifter- og indtægter i budget 2014-2017 fremgår af tabellen til højre.

Der er budgetteret med renteindtægter af den likvide beholdning på 2 mio. kr. Herunder skønnes en renteindtægt på 0,5 mio. kr. af indestående i pengeinstitutter og 1,5 mio. kr. af obligationsbeholdningen svarende til 1,5 procent.

Af Viborg Kommunes langfristede lån er ca. halvdelen fastforrentet. På denne del af lånene er renteudgiften budgetteret til den faktiske rente. På den variable del af lånene er der budgetteret med en rentestigning på 0,15 % fra 2013 til 2014 og 0,25 % årligt i perioden 2015 – 2017, hvilket forklarer den stigende renteudgift.

Der opkræves 0,5 % i garantiprovision af vedrørende garantier stillet overfor forsynings-selskabet.

Table 10. Renter i budget 2014-2017

Mio. kr., negative beløb = indtægter	2014	2015	2016	2017
Likvide beholdning	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Kortfristede tilgodehavender	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Langfristede tilgodehavender	-1,2	-1,2	-1,2	-1,1
Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	0,1	0,1	0,1	0,1
Kortfristet gæld i øvrigt	1,0	1,0	1,0	1,0
Langfristet gæld	27,3	28,8	31,0	32,5
Garantiprovision	-1,3	-0,3	-0,2	-0,2
I alt	22,7	25,2	27,5	29,1

Viborg Kommunes basisbudget 2013 - 2016

5.4 Afdrag

Viborg Kommunes afdrag på gæld er 64,2 mio. kr. i 2014 stigende til 73,0 mio. kr. i 2017.

Af figuren til højre ses udviklingen i den langfristede gæld inkl. finansiel leasing. Det ses, at Viborg Kommunes langfristede gæld har været stigende fra 2009 til 2012. En del af stigningen i gælden fra 2011 til 2012 skyldes ændret praksis og tekniske omlægninger.

Stigningen fra forventet regnskab 2013 til budget 2014 skyldes, at der udover den ordinære låneramme er indregnet yderligere lånoptagelse på 68,4 mio. kr. svarende til de lånedispenstationer, som Viborg Kommune har fået af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

I løbet af budgetperioden falder gælden, da der budgetteres med større afdrag end den årlige lånoptagelse.

Figur 7. Langfristet gæld (ekskl. ældreboliger) i mio. kr.

